

תני רב יוסף: הני שלשה חמשה ושבעה — כנגד שלשה שומרי הסף, חמשה מרואי פני המלך, שבעה רואי פני המלך.

אמר ליה אביי: עד האידנא, מאי טעמא לא פריש לך מר האי מילתא?

אמר ליה: לא הוה ידענא דצריכתו ליה. ומי בעיתו מינאי מילתא ולא אמרי לכו?

אמר ליה יעקב מינא⁵³ לרב יהודה: הני ששה קרואין דיום הכפורים, כנגד מי הם?

אמר ליה: כנגד ששה שעמדו מימינו של עזרא, וששה משמאלו. שנאמר: "ויעמוד עזרא הסופר על מגדל עץ אשר עשו לדבר, ויעמוד אצלו מתתיה ושמע ועניה ואוריה וחלקיה ומעשיה על ימינו, ומשמאלו פדיה

ומישאל ומלכיה וחשום וחשבדנה זכריה משלם".

ותמחינן: והא הני דעמדו משמאלו — שבעה הוו?

ומתריצין: היינו זכריה — היינו משלם⁵⁴. ואמאי קראו לזכריה משלם? משום דמישלם בערבדיה, שהיה תמים במעשיו.

תנו רבנן: הכל עולין למנין שבעה. ואפילו קטן⁵⁵, ואפילו אשה^{56 57}. אבל אמרו חכמים: אשה לא תקרא בתורה — מפני כבוד צבור.

איבעיא להו: מפטיר — מהו שיעלה למנין שבעה הקרואין, האם קריאתו חשיבא כחד מן הקרואין, או דלמא, בעינן שבעה קרואין — לבד מהמפטיר?⁵⁸

ה' וז', דמשמע כפירש"י. וכתב דהיינו כנגד אותם שכנגדם במרום, דמלכותא דרקיע כעין מלכותא דארעא.

53. כתבו תוס' [ד"ה אמר יעקב], דלא גרסינן הכי, שאם היה מין — לא היה מזכיר את שמו, דהא כתיב: "שם רשעים ירקב" [ובתוס' בע"ז [י"ז ע"א ד"ה ויעקב] לא משמע הכי. עיי"ש]. והיעב"ץ כתב, דשמא על שם מקומו נקרא כך.

54. כתב המהרש"א, דאפשר דאמרינן הכי, משום דלא כתיב "זכריה ומשולם" — בוי"ו, דבכל השמות האחרים — נקט וי"ו בשמות הנוספים.

55. כתבו הרמב"ם בפירושו המשניות, הבי"י [סי' קל"ה], והמג"א [סי' רפ"ב], דקטן קורא רק אחרי השלישי. והיינו משום דסבירא להו, דא"א לצאת ידי התקנה דג' קרואין — ע"י קטן.

56. תוס' בראש השנה [ל"ג ע"א, ד"ה הא ר"י]

כתבו, דר"י בר יהודה מוכיח מהכא, דאעפ"י שנשים פטורות ממ"ע שהזמ"ג, אם רצו, מברכות עליהן, דהכי חזינן הכא, דעולות למנין ז', למרות שנשים אינן מצוות לעסוק בת"ת. וע"ע בתוס' בעירובין [צ"ו ע"א, ד"ה דלמא] ובתוס' הרא"ש שם.

ור"ת כתב דליכא ראייה מהכא, משום דברכת התורה לפנייה ולאחרייה לאו משום ת"ת היא. ועוד, דאיכ"ל דהאי דאשה עולה למנין ז' — היינו באמצע, שלא היו רגילין לברך אלא תחלה וסוף, עיי"ש. וכ"כ המאירי כאן. ועיי' בטורי אבן.

57. כתבו הר"ן והריב"ש, דאשה וקטן מצטרפין למנין הקרואין, דווקא כשיש קרואין אחרים אנשים. אבל אין יכולין להיות כל הקרואין קטנים ונשים. והביאם הרמ"א [בסי' רפ"ב]. וכתב בלבוש הטעם, דאינו כבוד הציבור.

58. כך משמע מרש"י. וברשב"א כתב, דהספק הוא אם המפטיר קורא בשביעי, או שקורא